

și cu *Avarul*. Aceste două spectacole au fost primite cu multă bunăvoință de public, deși erau departe de a reprezenta montări desăvârșite. „Desigur — scrie cronicarul revistei „Time“ — trupa lui Guthrie a luat mai curînd un start curajos decît unul mare. Dacă cu un asemenea *Hamlet* s-ar fi deschis un teatru pe Broadway, acesta ar fi fost obligat să se închidă chiar în simbăta săptămîinii cu pricina, iar farsa lui Molière ar fi rezistat doar puțin mai mult. Să nu uităm că Shakespeare și Molière pot fi extrem de rar văzuți pe Broadway ; aici se află morala și miracolul teatrului din Minneapolis.“

Proiectele lui Georges Wilson, noul director al Teatrului Național Popular

După dezbaterile pasionate stîrnite de demisia lui Vilar, direcția Teatrului Național Popular din Paris a revenit, cum se știe, cunoscutului actor de teatru și film, Georges Wilson. Noul director a făcut revistei „Arts“ unele declarații în legătură cu obligațiile sale : „Știți, eu asigur un interimat — a spus Wilson. Vreau să pregătesc viitorul pentru alți regizori, care vor avea mai puține motive să se teamă de instrumentul pe care li-l voi oferi“.

Se pare că T.N.P.-ul se află în fața unor dificultăți destul de însemnate. Imensa sală Chailloot impune alegerea unor piese de genuri limitate, neîngăduind spectacole cu caracter mai intim. Trupa s-a risipit în ultimele stagiuni, iar condițiile materiale grele în care se desfășoară activitatea teatrului impun prezentarea pripită a unor premiere care nu au fost îndeajuns pregătite. De aceea, Wilson, înainte de a accepta să devină director, a cerut să se respecte cîteva condiții. (Teatrul Național Popular fiind un teatru subvenționat de stat, aceste discuții au avut loc la Ministerul Culturii.) Actorul-director a cerut să nu se prezinte mai mult de trei premiere pe stagiune și să se asigure cel puțin două luni de repetiție pentru fiecare spectacol nou. El a cerut de asemenea ca unul din foaierele teatrului să fie transformat într-o sală experimentală, în care distribuții mici să aibă posibilitatea să familiarizeze publicul cu autori noi și să joace piese care nu se adaptează la scena mare. Wilson își propune, în același timp, să refacă trupa teatrului. Întrebat dacă nu

are de gînd să apeleze la alți oameni de teatru, solicitîndu-le propuneri în legătură cu dezvoltarea ansamblului, directorul a răspuns că îl interesează orice opinie care poate fi de folos teatrului, dar că pentru moment se consideră obligat să debuteze cu un program stabilit de el însuși.

În același timp, fostul director al teatrului, Jean Vilar, joacă rolul principal în piesa lui Robert Bolt, *Thomas More*, culegînd elogii unanime. Demisia îi dă posibilitatea de a lucra în domenii pe care înainte nu le-a putut aborda din lipsă de timp. El scrie o carte despre arta actorului, învață să mînuiască un aparat portativ de filmat — una din ambițiile lui fiind aceea de a realiza filme — și pregătește un spectacol-recital, de genul denumit în Occident „one-man show“ (spectacol de unul singur), în cadrul căruia va recita fragmente din Corneille, Molière, Saint-Simon, Chamfort, Montesquieu, Voltaire, Diderot, J. Renard. Vilar aplaudă cu entuziasm atitudinea succesurului său și mai ales fermitatea cu care acesta luptă pentru a obține condiții mai bune de muncă în cadrul teatrului. Întemeietorul teatrului a citat chiar, în discuția cu reporterul revistei „Arts“, cuvintele lui Wilson : „Voi supraveghea timp de trei ani amenajarea sălii și a localului ; dacă voi obține condiții mai bune de igienă, indiferent care vor fi rezultatele mele artistice în acest timp, voi considera că am învins“.

Scenă tradițională sau scenă nouă ?

Problemele arhitecturii teatrale preocupă intens, în ultima vreme, pe oamenii de teatru. Un foarte interesant articol cu această temă a publicat, în Buletinul Institutului Internațional de Teatru, „Premières Mondiales“, Peter Moro. Pornind de la premisa că arta spectacolului trăiește o epocă de revoluționare, autorul cercetează perspectivele arhitecturii teatrale. El consideră că sarcinile care se impun constructorilor de teatru sînt deosebit de complexe în timpul nostru, arhitectura teatrală fiind o artă subordonată, la rîndul ei, altei arte. Așadar, sala de spectacol trebuie să îngăduie o cît mai liberă și mai multilaterală desfășurare a fanteziei creatorilor, îngrădind-o cît mai puțin prin rigorile unor planuri fixe. Din acest punct de ve-